

BLS Rail AB
Larmvägen 9
46138 Trollhättan
Sverige

Att.: Peter Alsén

Saksbehandler: Geir-Rune Samstad,
Vår ref.: 24/1392-4
Deres ref.:
Dato: 11.09.2024

Tilsynsrapport etter uanmeldt tilsyn BLS Rail - Vedtak

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et uanmeldt tilsyn av BLS Rail AS 15. august 2024. Tilsynet ble gjennomført på Alnabru Terminal med en oppfølgingssamtale med sikkerhetssjefen 16. august 2024.

Vårt revisjonslag bestod av Geir-Rune Samstad (tilsynsleder), Mette Mjelstad (fagrevisor), Siri Karoline Weiberg (fagrevisor), Tom Helsinghof (fagrevisor) og Jonny Pedersen (observatør).

Fra virksomheten deltok Eicke Rubenow. Kontaktperson fra virksomheten var Peter Alsén.

Hensikten med det uanmeldte tilsynet var å undersøke om BLS Rail AB transporterer farlig gods. BLS Rail AB har ikke tillatelse til å transportere farlig gods i sitt sikkerhetssertifikat. Tilsynet ble gjennomført på bakgrunn i mottatte bekymringsmeldinger. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Under tilsynet fant vi dokumentasjon som kan tyde på at BLS Rail AB har transportert farlig gods. Transport av farlig gods uten tillatelse er noe vi ser alvorlig på. Transport av farlig gods på jernbane innebærer en særskilt risiko og krav om egne tiltak.

Vi har mottatt deres kommentarer til varsel om vedtak 4. september 2024. Dere ønsker å gjøre oppmerksom på at tilsynet ble gjennomført hos BLS Rail AS som er terminaloperatør for BLS Rail AB. BLS Rail AS er ikke den som innehar felles sikkerhetssertifikat og dermed heller ikke et jernbaneforetak. BLS Rail AB kommer allikevel til å svare på vedtaket.

BLS Rail AS utfører arbeid på vegne av og som leverandør til BLS Rail AB. Arbeidet utføres etter krav stilt av BLS Rail AB og skal bidra til at det blant annet ikke transporteres farlig gods.

BLS Rail ABs øvrige kommentarer til varselet om vedtak er omtalt og kommentert nedenfor.

Tilsynsrapporten inneholder ett vedtak.

Denne tilsynsrapporten som omhandler ulovlig transport av farlig gods vil bli sendt i kopi til orientering til Bane NOR, Det Europeiske Jernbanebyrået (ERA) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Vedtak

Vedtak – BLS Rail AB må sende dokumentasjon til SJT

Vi fatter følgende vedtak:

BLS Rail AB må sende inn dokumentasjon til oss som viser at det ikke har blitt transportert farlig gods i tognummer 4267, 3. og 24. juli, og tog 4257 3. juli 2024.

Dokumentasjonen skal sendes oss **innen 17. september 2024**.

Hva regelverket sier

BLS Rail AB har et felles sikkerhetssertifikat tildelt av ERA 11. mars 2024. Transport av farlig gods er ekskludert fra dette.

Ledelsen skal sørge for at sikkerhetsstyringssystemet er innlemmet i virksomhetens prosesser, og at sikkerhetsstyringssystemet fungerer effektivt slik at virksomheten har kontroll på risikoer. I tillegg skal ledelsen sørge for at sikkerhetsstyringssystemet etterlevs. Dette står i forskrift om felles sikkerhetsmetode for krav til sikkerhetsstyringssystemer¹ (CSM SMS), punkt 2.1.1. d), f) og g).

Organisasjonen skal foreta overvåking i samsvar med forordning (EU) nr. 1078/2012

- a) for å kontrollere om alle prosessene og prosedyrene i sikkerhetsstyringssystemet, herunder driftsmessige, organisatoriske og tekniske sikkerhetstiltak, anvendes riktig og er effektive,
- b) for å kontrollere om sikkerhetsstyringssystemet som helhet anvendes riktig og gir de forventede resultater,
- c) for å undersøke om sikkerhetsstyringssystemet oppfyller kravene i denne forordning,
- d) for å fastslå og gjennomføre korrigerende tiltak og vurdere hvor effektive tiltakene er (se nr. 7.2. Kontinuerlig forbedring), ved behov, dersom relevante tilfeller av manglende samsvar med bokstav a), b) og c) blir oppdaget.

Dette står i forskrift om felles sikkerhetsmetode for krav til sikkerhetsstyringssystemer² (CSM SMS), punkt 6.1.1.

Organisasjonen skal sikre at sikkerhetsrelatert informasjon er:

- (a) relevant, fullstendig og forståelig for de tiltenkte brukerne,
- (b) gyldig,
- (c) korrekt,

¹ Forskrift om gjennomføring av forordning (EU) 2018/762, artikkel 3, vedlegg I, punkt 2.1.1. d), f) og g)

² Forskrift om gjennomføring av forordning (EU) 2018/762, artikkel 3, vedlegg I, punkt 6.1.1. a)-d)

- (d) konsekvent,
- (e) kontrollert,
- (f) kommunisert før den trer i kraft,
- (g) mottatt og forstått

Dette står i forskrift om felles sikkerhetsmetode for krav til sikkerhetsstyringssystemer³ (CSM SMS) 4.4.3.

Hva vi fant under tilsynet

1. Under det uanmeldte tilsynet fant vi dokumentasjon som tilsier at BLS Rail AB har transportert farlig gods. Dette gjelder for tog 4267, 3. og 24. juli, og tog 4257 3. juli. I tillegg har tilsynet fått avviksmelding fra BLS Rail AB om at det ble transportert farlig gods på tog 4264 den 29. juli.

Merknad:

Under tilsynet ble det opplyst at bestiller av transportene var blitt gjort oppmerksom på at BLS ikke kunne transportere farlig gods, og at det ble bedt om å ta det farlige godset ut av konteineren. BLS fikk frist til 22. august etter tilsynet å sende inn dokumentasjon som bekrefter kommunikasjonen med bestiller av transporten og at transporten ikke inneholdt farlig gods. Vi har mottatt noe dokumentasjon fra BLS på lasten fra avsender, men ingen dokumentasjon som bekrefter at farlig gods er fjernet fra forsendelsene.

2. BLS Rail AB har ikke fulgt sin egen interne rutine. BLS' interne rutiner beskriver at bestilling av transport av farlig gods skal avvises og kanselleres, eller sendes med annen operatør som har tillatelse til å transportere farlig gods.

Merknad:

Under tilsynet har BLS forklart at det tas kontakt med kunden ved bestilling av transport for å be om at det farlige godset tas ut ifra konteineren. Denne kontakten skjer ved telefon og kan ikke dokumenteres.

3. Det framgår av dokumentasjonen at det er transportert farlig gods uten at Bane NOR har fått informasjon om dette.

Merknad:

Bane NOR kan i tillegg ha fått informasjon om at tog har vært lastet med farlig gods uten at det har vært tilfelle.

Deres uttalelse til varselet om vedtak

Som uttalelse til varselet om vedtak har dere oversendt en nærmere beskrivelse av hvilke prosesser og barrierer som er etablert for å forhindre at det blir ulovlig transportert farlig gods.

Dere har også beskrevet årsaken til at det har blitt transportert farlig gods ved et tilfelle i tog 4264 29. juli, og hvilke tiltak som er gjennomført som skal hindre at dette kan gjenta seg.

Når det gjelder tog 4267 3. og 24. juli og tog 4257 3. juli har dere hatt kommunikasjon med avsenderen og bedt om at det farlige godset som var angitt skulle losse ut av konteinerne. Det

³ Forskrift om gjennomføring av forordning (EU) 2018/762, artikkel 3, vedlegg I, punkt 4.4.3. a)-g)

fins ingen dokumentasjon på kommunikasjon med avsender, og dere har antatt at når kontaineren ikke inneholdt farlig gods når den ikke var merket med farlig gods.

Vår vurdering

Jernbanevirksomheter som skal transportere farlig gods må ha særskilt tillatelse fra ERA til dette i det felles sikkerhets sertifikatet. BLS Rail AB har ikke tillatelse til å transportere farlig gods i sitt sikkerhets sertifikat. Dere skal ha rutiner og beskrivelser i sikkerhetsstyringssystemet, som etterleves og som sørger for at dere ikke transporterer farlig gods.

Under tilsynet fant vi dokumentasjon som indikerer at flere tog har blitt kjørt med farlig gods. Dette kan bety at dere har mottatt, lastet og transportert farlig gods, og ikke avvist eller kansellert bestillinger, som den interne rutinen sier at dere skal gjøre. Det ble opplyst under tilsynet at dere ved flere anledninger for de aktuelle togene hadde hatt kontakt med bestiller og sørget for omlasting. Det er framlagt noe dokumentasjon fra avsender, men ikke noe som bekrefter at farlig gods er fjernet fra forsendelsene. Vi legger derfor fortsatt til grunn i vår vurdering at dokumentasjonen for togene viser at det har blitt transportert farlig gods. Det at dere ikke har etterlevd den interne rutinen i sikkerhetsstyringssystemet er et avvik fra CSM SMS 2.1.1. d), f) og g). Transport av farlig gods er et avvik fra tillatelsen dere har i det felles sikkerhets sertifikatet.

Dere skal også rapportere innhold i last til infrastrukturforvalter. Under tilsynet opplyste dere at dere ikke hadde informert infrastrukturforvalter om feil i lister over innhold i last som var sendt. Dere hadde derfor ikke fullstendig og korrekt dokumentasjon av den transporterte lasten. Det er viktig at infrastrukturforvalter sitter med korrekt informasjon om hva som transporteres, for eksempel med tanke på om det skulle oppstå en beredskapssituasjon. Dette er et avvik fra CSM SMS 4.4.3 (a) - (e).

Vi ser alvorlig på at det ser ut som det er transportert farlig gods uten at dere har tillatelse til dette.

Ulovlig transport av farlig gods vil kunne medføre varsel om stans.

Dere har i uttalelsen til varsel om vedtak redegjort for årsaken til at det kommer frem i dokumentasjon av ulovlig transportert av farlig gods på flere tog. Vi tar redegjørelsen til etterretning og velger derfor å ikke fatte et vedtak som går på årsaksanalyse.

Dere har også i uttalelsen beskrevet hvordan dette skal sikre at det ikke transporteres farlig gods. Vi fatter derfor ikke vedtak om at dere skal redegjøre for etterlevelse av den interne rutinen «BLS 8.1.2. Mottak terminal – intermodale enheter».

Dere har fortsatt ikke framskaffet dokumentasjon som beviser at det ikke har blitt transportert farlig gods på tog 4267 3. og 24. juli og tog 4257 3. juli. Det er ikke tilstrekkelig at dere har sett at containere ikke har hatt merking for farlig gods. Vi trenger en tydeligere dokumentasjon fra avsender som bekrefter at det farlige godset har blitt fjernet fra disse togene enn den som er oversendt hittil.

Andre forhold

Under tilsynet ble vi vist intern rutine «BLS 8.1.2. Mottak terminal – intermodale enheter». Det er ingen beskrivelser av roller og myndighet i denne prosedyren. Den interne rutinen har

mangelfulle beskrivelser av hvem som har ansvaret for at denne prosedyren etterleves og hvem som skal utføre de ulike leddene i rutinen.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtaket innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

11.09.2024

Øystein Ravik
Avdelingsdirektør, tilsyn

Geir-Rune Samstad
Senioringeniør - revisjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

I henhold til jernbaneloven⁴ § 11 kan vi føre tilsyn og fatte vedtak. Vi varsler om vi vil fatte vedtak etter forvaltningsloven⁵ § 16. Vedtak om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i jernbaneloven § 11.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Hvordan kan dere sende dokumentasjon?

Vennligst send deres dokumentasjon ved å benytte skjemaløsningen på våre nettsider: [Skjema for innsending av dokumentasjon](#). Oppgi rapportnummer ved innsending av dokumentasjon.

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova⁶ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Vennligst angi tilsynsnummeret når dere kontakter oss.

⁴ Lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) LOV-2021-06-11-87 01.07.1993

⁵ Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-2022-06-17-63 01.07.2022

⁶ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2021-06-18-124 01.07.2021